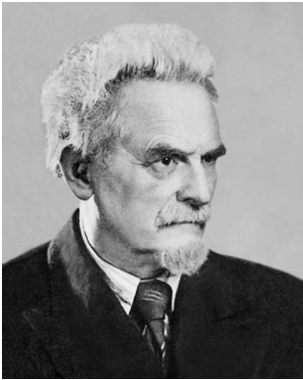

Т. І. Березюк

Купрін Олександр Васильович

КУПРІН Олександр Васильович (Куприн Александр Васильевич; 10(22). 03. 1880, м. Борисоглебськ Тамбов. губ., нині Воронеж. обл., РФ - 18. 03. 1960, Москва) - російський живописець, графік, педагог. Професор (1925), член-кореспондент АМ СРСР (1954). Заслужений діяч мистецтв РРФСР (1956). Співзасн. товариства художників «Бубновий валет» (1910). Член мист. об'єдн. «Моск. живописці» (1925), Товариства моск. художників (1927-32). Закін. Воронеж. рисув. школу (1902; викл. М. Пономарьов), навч. у студіях Л. Дмитрієва-Кавказького (С.-Петербург, 1902-03), у Москві - у К. Юона (1904-06), училищі живопису, скульптури та архітектури (1906-10; викл. [К. Коровін](#)). Учасник мистецьких виставок від 1908. Персон. - у Москві (1934, 1948, 1959). У 1920-22 - викладач вільних худож. майстерень у Москві та Нижньому Новгороді; у Москві: у Вищому худож.-тех. інституті (1922-30); водночас від 1924 - проф., завідувач кафедри живопису вищого худож.-пром. училища; викл. текстил. інституту (1931-39). Створював 1910-24 під впливом кубізму переважно натюрморти, використовуючи в їхніх постановках скульптури, люльки, череп коня, на поч. 1930-х рр. - живі квіти. Наприкінці 1920-х рр. займався пленер. живописом. У серії індустр. видів металург. заводів та нафт. промислів (1930-і рр.) К. зберіг культуру ціліс. бачення. Їздив 1926-30 у м. Бахчисарай (нині АР Крим). Із декор. насиченістю колориту живу й мінливу, сповнену руху природу Криму зображав у 1930-50-х рр. Окремі полотна зберігаються у ДТГ (Москва), ДРМ (С.-Петербург),

Воронез. ХМ.

Фотоілюстрації

Основні твори

«Натюрморт із синім підносом» (1914), «Кактус і фрукти» (1918), «Натюрморт зі статуеткою», «Соняшники цвітуть» (обидва - 1919), «Осінній букет» (1925), «Бахчисарай. Полудень. На ріці Чурук-Су», «Тополі» (обидва - 1927), «Москва. Кремль» (1929), «Бахчисарай. Чурук-Су. Вечір» (1930), «Бахчисарай. Древній мавзолей. Полудень», «Крим» (обидва - 1935), «Пейзаж із місяцем і тополями в околицях Бахчисарая» (1936), «Беасальська долина. Крим» (1937), «Пейзаж із місяцем» (1944), «Кримський пейзаж» (1945), «Гурзуф. Старий фонтан» (1949), «В'їзд у Бахчисарай зі східного боку. Ранок» (1950), «Автопортрет», «Бахчисарай. Мінарет під місяцем», «Околиці Бахчисарая», «Скелі у російській слобідці», «Бахчисарай. Вулиця» (усі - 1950-і рр.), «Ранній ранок над Бахчисараєм» (1954), «Феодосія. Вечір у Карантинній бухті» (1956).

Рекомендована література

- 1. Никольский В. Александр Васильевич Куприн. Москва, 1935;**
- 2. Каталог выставки произведений живописи и скульптуры А. В. Куприна и Г. И. Кепинова. Москва; Ленинград, 1948;**
- 3. Гурьева Т. Александр Васильевич Куприн. Москва; Ленинград, 1950;**
- 4. Жидкова Е. Александр Васильевич Куприн. Москва, 1956;**
- 5. Выставка произведений Александра Васильевича Куприна и Георгия Ивановича Мотовилова: Каталог. Москва, 1959;**
- 6. Кравченко К. С. А. В. Куприн. Москва, 1973;**
- 7. Кончин Е. «Бубновый валет» оказался козырным // Культура. 2005, 21 июля.**

Бібліографічний опис:

Купрін Олександр Васильович / Т. І. Березюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51708>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).